

bundsstælle. Thi naar man ser nærmere til, saa var det en Forbundsstælle, som gif i fuldstændig modsat Retning af det ærede Medlem fra Aarhus, som han vilde støtte. Det ærede Medlem fra Ringsted begyndte med, at det ærede Medlem fra Aarhus havde fuldstændig Ret. Det var hans Konklusion. Men naar man saa gennemlæser hans Præmisser, finder man, at han i disse giver det ærede Medlem fra Aarhus fuldstændig Ret. Det ærede Medlem talte om, at der var Dommere, som motiverede deres Domme meget uheldig; deres Konklusioner havde ikke de tilbørlige Præmisser. Det vil jeg indrømme; der er saadanne Dommere, de have været baade tidligere og nu; det er ikke noget særlig Moderne. Jeg tror, de have været flattere tidligere end nu. Der er nævnt flere Exempler paa uheldige Motiveringer. Men det forekommer mig — det vil jeg tillade mig at sige — at det ærede Medlem fra Ringsted ved den Motivering, han gav til sin Konklusion, i en særlig Grad har vist, at han er egnet til at beklæde et saadant Dommerkald som det, han kritiserede. Det ærede Medlem fra Aarhus ankede over, at Studiet ved det juridiske Fakultet ikke var videnskabeligt nok, fordi det ikke var filosofisk nok; det var for stoffigt. Det var det ærede Medlems Grundantæ, at det savnede den rette videnskabelige Aand, det var for stoffigt, Stoffet overvældede. Det ærede Medlem fra Ringsted ankede over, at Studiet var for filosofisk, det var ikke stoffigt nok; det var altsaa i stik modsat Retning. Hvorledes saa det ærede Medlem kan komme til det Resultat, at det ærede Medlem fra Aarhus har fuldstændig Ret, ja, det er for mig som sagt kun Exempel paa, at uheldige Motiveringer kunne forekomme hos Andre end de fungerende Dommere. Jeg er enig i — hvad det ærede Medlem fra Aarhus fremhævede — at naar et Studium er videnskabeligt, skal det vise sig deri, at Stoffet beherskes af Tanken, at Tanken eller Ideen lyser over Stoffet. Jeg tror ikke, at han selv kan mene, hvad han kom til at sige, at Stoffet skal reduceres, at Videnskaben skal være stofreducerende. Thi det er naturligtvis ikke Tilfældet. Videnskaben skal være stofrensende og stofklarende. Videnskaben har til Gjenstand et større eller mindre Afsnit af Virkelighedens brogede Verden, af Virkelighedens Urfkov, for at bruge det ærede Medlems Billede, og saa skal Videnskaben lyse over denne brogede Mangfoldighed og påaafte Veiene og Stierne, saaledes at man kan finde sig til Rette deri, og saaledes at Stoffet bliver overflueligt. Det er Videnskabens Opgave; denne gaar altsaa

ikke ud paa at reducere, men paa at klare og rense. Det ærede Medlem anførte en Udtalelse af afdøde Madvig i den Retning, en Udtalelse, hvis Rigtighed jeg ganske bifalder, men jeg vil nu paastaa, at netop fra det Udgangspunkt, som det ærede Medlem gjorde sig til Talsmand for, maa man anerkende, at det juridiske Studium ved Fakultetet drives videnskabelig. Jeg tror ikke, at det kan benægtes, at netop særlig i den nyere Tid — ligesom Ørsted traadte op og satte nyt Liv i den juridiske Videnskab — har der vist sig en stadig Stræben efter mere og mere at behandle det juridiske Stof saaledes, at de ledende Synspunkter, Tanter, Grundsatninger traadte frem; det tror jeg er aldeles ubestrideligt. Det følger af sig selv, at naar det gjældende Lovgivningsstof, som hos os, er spredt over et Tidrum af over 200 Aar, nemlig lige fra danske Lov 1688 indtil Dato, er et saadant Stof ikke let at haandtere, og at det kræver Arbejde for at finde Veiene og Stierne eller de ledende Grundsatninger i Stoffet. Det følger af sig selv, at det var lettere at haandtere, hvis vi havde enkelte store Love, hvori Lovstoffet var kodificeret. Men jeg paastaar, at vort Universitet har gjort Alt, hvad man med Billighed kan forlange, for at hjælpe de Studerende og os Alle sammen til at finde Rede i dette store, over et saa langt Tidrum spredte Stof, saa fra den Side tror jeg ikke, der kan reises nogen beføiet Anke. Maa jeg i denne Forbindelse særlig nævne en Anke, der kom frem fra det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds, nemlig den, at man forlangte, at naar der havde været f. Ex. 7 Professorer, der havde haft 7 forskjellige Meninger, skulde man kjende dem alle 7, saa anførte man først den ene og gjendrev ham, saa den Anden og gjendrev ham, saa den Tredie osv. Der-til vil jeg bemærke, at selve den Methode jo meget ofte er den eneste praktiske Vej til at aabne Blikket for den Opfattelse, man anser for at være den rigtige og sande. Man paaviser, hvilke samlende Forsøg der ere gjorte for at finde det rette Maal, og gjen-nem disse Paavisninger og Meddelelser vin-der netop den Studerende et sikkrere og sikkrere Fodfæste for den rigtige Opfattelse.

Det ærede Medlem fra Ringsted (Lauridsen) erklærede altsaa, at hvad der var blevet sagt af det ærede Medlem fra Aarhus (Bingel) var fuldstændig rigtig, dette nemlig, at det juridiske Studium var for Tiden aldeles ikke er videnskabeligt, som det burde være; men da han skulde begrunde det nærmere, kom han som sagt til at bevise det stik Modsatte, idet alle hans forskjellige Bemær-ninger gif ud paa at forlange, at Studiet